

VRIJE RUIMTE - Aviva Morgan Stein

HET STEDELIJKE LEVEN IN NOORD SYRIË

Verscholen in de meest Noordoostelijke hoek van Syrië, omgeven door vijandige burens en gewelddadige extremisten, ligt een oase van relatieve vrede en veiligheid: de Federatie van Noord-Syrië, ook wel Rojava genoemd. De regio wordt bevolkt door talloze volkeren, waaronder Koerden, Armenen, Assyriërs, Arabieren, Turkmene en Jezidi's. Te midden van de Syrische burgeroorlog heeft Rojava zichzelf bestempeld als een veilige haven voor mensen van alle etniciteiten, rassen, religies en seksen door de invoering van een nieuw bestuursstelsel: het democratisch confederalisme. Het zijn vooral de Koerden die de kans gegrepen hebben om in deze chaotische situatie te experimenteren met deze nieuwe vorm van democratie, gebaseerd op bottom-up communes en raden die toezien op seksegelijkheid, en sociaal- en etnisch pluralisme. Zelfverdedigingseenheden, zoals voorzien door de Koerdische leider Abdullah Öcalan beschermen het gebied. Sinds een aantal jaar zijn de Koerdische manschappen de sterkste lokale machtsfactor. Geleidelijk heeft men terrein gewonnen op de terroristen van Islamitische Staat en hun bondgenoten. Terreur, extremisme en onderdrukking zijn succesvol uitgeroeid. Nu hebben de Eenheden Burger Bescherming (YPG) en de Eenheden Vrouwen Bescherming (YPJ) de taak op zich genomen om alle volkeren in de regio te bevrijden van tirannie en angst, waardoor ze een verenigende factor geworden zijn in Noord-Syrië. De alomtegenwoordig graffiti in bevrijde dorpen zijn een teken van steun voor het idee van een verenigd Noord Syrië.

De YPG en YPJ kunnen rekenen op internationale erkenning en waardering door hun moedige en onbaatzuchtige optreden, waardoor ze buitenlandse strijders uit de hele wereld aantrekken. Vaak wordt een vergelijking gemaakt met de Spaanse burgeroorlog, waar veel idealisten uit andere landen meevochten. De beelden die de internationale media bereikten, van triomfantelijke jonge vrouwen en mannen die terugkeren als helden of martelaren, vangen de complexiteit van hetgeen er 'op de grond' gebeurt niet echt. In de dorpen en steden die verwoest zijn door het constante geweld, zijn de YPG en YPJ strijders veel meer dan gezichten die naar het front marcheren. Invulling geven aan de pilaar van zelfverdediging in de ideologie van democratisch confederalisme betekent dat men verder gaat dan de traditionele militaire middelen. Zelfverdediging in Noord-Syrië moet letterlijk opgevat worden, maar vooral ook figuurlijk. Zonder culturele, religieuze, artistieke, muzikale en taalkundige diversiteit

bestaat er geen leven om te verdedigen. De YPG en YPJ zijn de beschermers van de samenleving, van diversiteit en tolerantie. Op deze manier staan ze symbool voor de vooruitgang van de mensen die ze beschermen.

Wanneer je daags na de bevrijding wandelt door de straten waar de YPG en YPJ hebben gevochten, zijn de littekens in het stedelijke landschap zichtbaar. Gebouwen met gevels als gatenkazen door kogelgaten en bomkraters zijn veranderd in bovengrondse tunnels om scherpschutters te ontlopen. Tegelijkertijd zijn er tekenen van hoop te vinden. De YPG en YPJ gebruiken de middelen die ze tot hun beschikking hebben om de bevolking duidelijk te maken dat ze beschermd worden, meestal in de vorm van graffiti. Tussen de gaten achtergelaten door kogels en bommen zijn letters en afbeeldingen te vinden, soms mooi vormgegeven, maar vaak ook snel opgespoten. Verschillende afkortingen, zoals YPG, YPJ, Apo, Biji en Azadi worden achtergelaten om de overwinning op het terrorisme te markeren. Waar eerst de zwarte vlaggen van het kalifaat

wapperden of op de muur geschilderd waren, zie je nu kleurige muurschilderingen van YPG strijders, vlaggen van verschillende politieke facties of de symbolen van Noord-Syrië zoals zonnen en sterren.

De kleurige schilderingen staan in schril contrast met de donkere van de extreme onderdrukking die gepaard gaat met de vijanden van Noord Syrië. Onder de heerschappij van Assad was de Koerdische taal verboden. De Koerdische leuzen die nu op veel gevels prijken, steken de lokale bevolking een hart onder de riem: het is een teken dat de regio altijd zal worden verdedigd door hen die voor vrijheid strijden. Ver nadat de oorlog opgelopen zal zijn, de zwarte verf is weggespoeld, en de kogelgaten zijn dichtgesmeerd, zullen de kleurige Koerdische muurschilderingen het stedelijke landschap van Kobane sieren. Ze vormen de belofte van de verdediging van vrijheid en gelijkheid in heel Noord Syrië.

Aviva Morgan Stein (a.m.stein713@gmail.com) is afgestudeerd in conflict studies. Op dit moment is ze actief voor de organisatie Help Kobane (www.helpkobane.nl). In het kader hiervan heet ze Noord Syrië meerdere malen bezocht. Dit artikel is door de redactie vanuit het Engels vertaald.